

техники. Человек смело пытался подчинить себе природу согласно своим потребностям: «знание - сила».

Строятся крупные промышленные предприятия и электростанции. Располагаясь на периферии городов, промышленные предприятия оседали у рек и становились источником их загрязнения. В зоне их вредного влияния возникали жилые районы, перенаселённые рабочими. Станции железных дорог и склады занимали громадные территории, приобретающие крайне неорганизованный вид. Стихийно складывались неблагоустроенные городские окраины. Вследствие этого ухудшились санитарно-гигиенические условия жизни городского населения и одновременно с этим создавались непреодолимые транспортные затруднения. Всё это привело к технократическому кризису. Выход из кризиса не может быть единым. Попытки найти его привели к плюралистичности мнений, концептуальность нарушается, как следствие – возникновение множества разноцелевых и хаотичных построек сообразно не генеральному плану, а материальной выгоде.

В настоящее время человека поглощают социальные информационные сети, в которых он строит новую ирреальную жизнь, не находя себя в других сферах. Из этого вытекает нынешняя непонятная взору и мышлению архитектура, наполненная виртуальностью мышления человека.

Во все времена философская составляющая влияла на мировоззрение, отношения, социальные и культурологические понятия и постулаты, не была ведущей, но в то же время являлась одной из ключевых. Философия города не становится конкуренцией каким-либо градостроительным концепциям, она сосуществует с ними, и любые философские конструкции относительно города должны учитывать какие-то градостроительные замыслы.

Сегодня город находится в переходе от индустриальных к постиндустриальным отношениям, когда он приобретает новый смысл, но сохраняет чрезвычайно важное значение именно как конструкт перехода, уже в силу аккумулярованного им интеллектуального, человеческого, энергетического потенциала, к современному обществу.

Садовніков О. К., канд. філос. наук, доцент,
Бездітко О. С. студентка

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна*

СЕНС ЛЮДСЬКОГО ІСНУВАННЯ ТА ЙОГО СУЧАСНІ ПОШУКИ

Розвиток особистості зумовлений потребою в структурному оформленні власного існування і можливістю прогнозувати власне життя задля перетворення та поліпшення умов суспільного буття. Від того, як людини досягає мети, що ставить перед собою, залежить рівень задоволення

та результати власної життєдіяльності, а це має вагомий вплив на самореалізацію та на екзистенційне відчуття, що і надає сенс існуванню людини у світі. У свою ж чергу людина, що розуміється на сенсі життя, стає активною часткою суспільства, яка у своїй діяльності спрямовує загальні зусилля на вдосконалення світу для людського буття.

Важливість вирішення проблеми сенсу людського існування постала ще у часи античності. Конфуцій, Сократ, Платон, Аристотель, Епікур, Сенека та інші бачили сенс людського буття у суспільній злагоді; людина пов'язана з суспільством, а отже її існування набуває сенсу у служінні загальним інтересам. Але ж у подальші часи відбулися зміни. Вже починаючи з Августина, за часів Середньовіччя при домінуванні християнства, сенс бачився за межами земного існування, у досягненні «Небесного міста»: виконання обов'язків, християнських чеснот ставали головними діями та сенсом буття людини. Новий час повернув розуміння сенсу людини до служіння суспільству, але через раціональне осягнення моралі, права та держави. За часів німецької класичної філософії пошук сенсу буття людини набув статусу проблеми тому, що було запропоновано декілька шляхів у пошуках вирішення. Стало зрозумілим, що результативним є комплексний шлях, який поєднує різні сфери. У них розгортається існування людини, яка пов'язана зі світом, суспільством, ще слід враховувати її індивідуальні потреби, прагнення та екзистенційні виміри.

Сучасні концепції, що зосереджені на пошуках сенсу людського буття, використовують певні базисні та методологічні підстави, задля досягнення цілі. Серед таких слід зазначити:

- сенс життя пов'язується з об'єктивно важливими цінностями;
- у ціннісній основі сенсу життя полягає життєве важлива, емоційне допустима мета;
- сенс життя є суттєвим, фундаментальним атрибутом суб'єкта життя;
- розуміння сенсу життя припускає існування стійких планів і програм на майбутнє;
- з розвитком особистості сенс життя може змінюватись;
- зміст сенсу життя є своєрідним відбиттям історичних умов і можливостей реалізації людиною себе.

Пошук сенсу буття людина може здійснювати декількома способами, які відбиваються у житті людини, незалежно від того, як часто людина розмірковує над проблемою власного існування. Так життя і сенс буття пов'язуються коли:

- життя розгортається як продукування смислу;
- життя протікає як втілення смислу;
- життя як процес здобуття життєвого смислу.

Ці теоретичні споглядання надають можливостей для філософського осягнення та сприяють вирішенню проблеми сенсу людського буття. Це стає можливим, коли людина здобуває спроможність для філософсько-аксіологічних пошуків, або має нагальну потребу для роз'яснення сенсу за

таких причин, як втрата сенсу, перегляд життєвої позиції, екзистенційна погранична ситуація, духовні пошуки та інші. Крім того, філософські міркування потребують розуміння ситуації, у якій розгортається буття людини. Сучасність є бурхливою, вона стрімко змінюється, трансgressує, численні зміни не завжди вдається помітити, а тим більше зрозуміти їхній вплив на власне існування і аксіологічні перегляди, що стосуються як окремої людини, так і суспільства взагалі. У більшості випадках сучасна людина у пошуках сенсу існування спирається на власні інтенції, які в умовах постіндустріального суспільства споживання, формування глобального суспільства та інформаційного контамінованого простору не мають, та й не можуть мати якогось єдиного спрямування. А це створює необхідність шукати сенс буття людини використовуючи саму людину та головні чинники, що наповнюють існування. Треба з'ясувати, що є необхідним для існування, що створює сприятливі умови для існування, що забезпечує відсутність страху і дискомфорту в моделюванні та побудові майбутнього.

Вихідним моментом є погляд на істоту, буття якої розгортається у декількох площинах – біологічній, свідомій, соціальній та психоемоційній. Біологічна складова робить сенсом життя саме життя, що здійснюється та керується на рівні задоволення інстинктів. Свідомо складова спонукає людину до раціонально-творчої діяльності, що спрямована на вдосконалення світу та його окремих часток, сенс існування бачиться у реалізації та успішності творчої діяльності. Наступна складова – соціальна. Сенс існування людини – це обрання власного та достойного місця в суспільстві, можливість мобільного соціального просування у разі потреби. Психоемоційна складова мобілізує, активізує та спонукає людину до дій, що спрямовані до отримання зони комфортного існування у світі. Сенс буття в такому разі визначається прагненням до комфортного емоційного стану. Але ж людина існує у всіх площинах, можливо, з позначенням якоїсь з них як більш значущої, залежно від стану ситуації. І все ж таки виокремити з єдиного комплексу щось, як більш значуще у порівнянні з іншими, не є вірним.

Сенс людського існування слід шукати у гармонічному поєднанні, розуміючи при цьому, що сучасний світ з його реаліями потребує від людини гнучкості при вирішенні проблем власного буття, та визначення того, де є дійсно сенс життя, а де – задоволення необхідних потреб для існування, які минаються після їх реалізації.